

Податкова консультація

Про оподаткування ПДВ

Державна фіскальна служба України розглянула звернення щодо необхідності нарахування податкових зобов'язань з ПДВ у разі списання з балансу комунальних підприємств основних виробничих засобів (лічильників теплової енергії), та, керуючись статтею 52 розділу II Податкового кодексу України (далі – ПКУ), повідомляє.

Як зазначено у зверненні, на балансі комунального підприємства обліковуються основні виробничі засоби (лічильники теплової енергії), які були придбані таким підприємством протягом 2010-2018 років та суми ПДВ по яким були включені до складу податкового кредиту. Міською радою з метою реалізації прав співвласників багатоквартирних житлових будинків на самостійне управління прийнято рішення про списання з балансу комунального підприємства багатоквартирних житлових будинків. При цьому разом зі списанням багатоквартирних житлових будинків відбувається і списання лічильників теплової енергії, які встановлені у таких будинках.

Пунктом 33 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92, встановлено, що об'єкт основних засобів вилючається з активів (списується з балансу) у разі його вибуття внаслідок безоплатної передачі або невідповідності критеріям визнання активом.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються ПКУ (пункт 1.1 статті 1 розділу I ПКУ).

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ.

Згідно з підпунктами «а» і «б» пункту 185.1 статті 185 розділу V ПКУ об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких відповідно до статті 186 розділу V ПКУ розташоване на митній території України.

Відповідно до підпункту 14.1.191 пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ під постачанням товарів розуміється будь-яка передача права на розпорядження товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду. При цьому постачанням товарів також вважаються:

передача права власності на матеріальні активи за рішенням органу державної влади або органу місцевого самоврядування чи відповідно до законодавства;

будь-яка із зазначених дій платника податку щодо матеріальних активів, якщо платник податку мав право на віднесення сум податку до податкового кредиту у разі придбання зазначеного майна чи його частини (безоплатна передача майна іншій особі; передача майна у межах балансу платника податку, що використовується у господарській діяльності платника податку для його

подальшого використання з метою, не пов'язаною із господарською діяльністю такого платника податку; передача у межах балансу платника податку майна, що планувалося для використання в оподатковуваних операціях, для його використання в операціях, що звільняються від оподаткування або не підлягають оподаткуванню).

Разом з цим пунктом 198.5 статті 198 розділу V ПКУ визначено, що платник податку зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до пункту 189.1 статті 189 розділу V ПКУ, та скласти не пізніше останнього дня звітного (податкового) періоду і зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних в терміни, встановлені ПКУ для такої реєстрації, зведену податкову накладну за товарами/послугами, необоротними активами придбаними/виготовленими з податком на додану вартість (для товарів/послуг, необоротних активів, придбаних або виготовлених до 1 липня 2015 року, - у разі якщо під час такого придбання або виготовлення суми податку були включені до складу податкового кредиту), у разі якщо такі товари/послуги, необоротні активи призначаються для їх використання або починають використовуватися в неоподатковуваних ПДВ операціях або в операціях, що не є господарською діяльністю платника податку (крім випадків, передбачених пунктом 189.9 статті 189 розділу V ПКУ).

З метою застосування пункту 198.5 статті 198 розділу V ПКУ податкові зобов'язання з ПДВ визначаються по товарах/послугах, необоротних активах:

придбаних для використання в неоподатковуваних операціях - на дату їх придбання;

придбаних для використання в оподатковуваних операціях, які починають використовуватися в неоподатковуваних операціях, - на дату початку їх фактичного використання, визначену в первинних документах, складених відповідно до Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Враховуючи викладене, у разі якщо комунальним підприємством були придбані основні виробничі засоби (лічильники теплової енергії), та суми ПДВ по ним були включені до складу податкового кредиту, то при здійсненні операції зі списання з балансу підприємства разом з багатоквартирними житловими будинками таких засобів виникає об'єкт оподаткування ПДВ та за такими операціями визначаються податкові зобов'язання з ПДВ.

Що стосується випадку ліквідації основних засобів у зв'язку з їх розібранням або перетворенням у інший спосіб, внаслідок чого вони не можуть використовуватися за первісним призначенням, то платник податку не нараховує податкові зобов'язання з податку на додану вартість (у тому числі відповідно до пункту 198.5 статті 198 розділу V ПКУ) у разі подання контролюючому органу належним чином оформленого акту на списання основних засобів за формою, встановленою наказом Міністерства статистики України від 29.12.1995 № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку», або за довільною формою, за умови, що такий документ міститиме всю необхідну інформацію, яка дозволяє ідентифікувати операцію, та матиме належні реквізити первинного документа. Незалежно від форми складання

документа на списання основних засобів такий документ має підтверджувати факт знищення, розібрання або перетворення основних засобів в інший спосіб, внаслідок чого основний засіб не може використовуватися за первісним призначенням. Відповідні роз'яснення надано Узагальнюючою податковою консультацією щодо документального підтвердження знищення або зруйнування основних виробничих або невиробничих засобів, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 03.08.2018 № 673.

Згідно з пунктом 52.2 статті 52 розділу II ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.